

TAHSİN YÜCEL TARTIŞMALAR

2. BASKI

♥ can
modern

TAHSİN YÜCEL
TARTIŞMALAR

Can Modern

Tartışmalar, Tahsin Yücel

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: YKY, 1993

Can Yayınları'nda 1. basım: 2021

2. basım: Şubat 2022, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Emrah Serdan

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni ve dizi tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Bilal Sarıteke / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: As Bilgi Teknolojileri Yayıncılık Pazarlama Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.

Orhangazi Mahallesi Demir Sokak No:2/1

Esenyurt/İstanbul

Sertifika No: 52996

ISBN 978-975-07-5538-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750755385

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

TAHSİN YÜCEL
TARTIŞMALAR

DENEME

♥can

Tahsin Yücel'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Aykırı Öyküler, 1989

Haney Yaşamalı, 1991

Peygamberin Son Beş Günü, 1992

Bıyık Söylencesi, 1995

Vatandaş, 1996

Ben ve Öteki, 1998

Komşular, 1999

Yalan, 2002

Kumru ile Kumru, 2005

Mutfak Çıkmazı, 2005

Yapısalılık, 2005

Yazın, Gene Yazın, 2005

Göstergeler, 2006

Gökdelen, 2006

Dil Devrimi ve Sonuçları, 2007

Golyan Devrimi, 2008

Yazın ve Yaşam, 2008

Sonuncu, 2010

Gün Ne Günü?, 2010

Kimim Ben?, 2011

Kendine Doğru Yolculuk, 2012

TAHSİN YÜCEL, 1933'te Elbistan'da doğdu. Galatasaray Lisesi'ni ve İÜ Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Aynı bölümde uzun yıllar öğretim üyeliği yaptıktan sonra, 2000 yılında emekli oldu. Yazın araştırmalarına 1969'da yayımladığı *L'Imaginaire de Bernanos* (Bernanas'un İmgesel Evreni) ile başladı. 1973'te *Figures et Messages dans la Comédie Humaine*'i (İnsanlık Komedyasında Yüzler ve Bildiriler), 1979'da *Anlatı Yerlemleri*'ni, 1982'de *Dil Devrimi ve Sonuçları* ve *Yapısalcılık*'ı yayımladı. 1976'dan itibaren *Yazın ve Yaşam*, 1982'de *Yazının Sınırları*, 1991'de *Eleştirinin Abecesi*, 1993'te *Tartışmalar*, 1995'te *Yazın, Gene Yazın*, 1997'de *Alıntılar*, 1998'de *Söylemlerin İçinden* (1999 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü), 2000'de *Salaklık Üstüne Deneme*, 2003'te *Yüz ve Söz*, 2006'da *Göstergeler*, 2010'da *Gün Ne Günü?* ve 2011'de *Kimim Ben?* ile deneme ve eleştirilerini okurla buluşturdu. İlk romanı *Mutfak Çıkmazı* 1960'ta yayımlandı. Bunu 1975'te *Vatandaş*, 1992'de *Peygamberin Son Beş Günü* (1993 Orhan Kemal Roman Ödülü), 1995'te *Bıyık Söylencesi*, 2002'de *Yalan* (2003 Yunus Nadi ve 2003 Ömer Asım Aksoy roman ödülleri), 2005'te *Kumru ile Kumru*, 2006'da *Gökdelen* (2007 Balkanika Ödülü) ve 2010'da *Sonuncu* izledi. Öykü kitaplarından 1956 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı kazanan *Haney Yaşamalı* 1955'te, *Düşlerin Ölümü* 1958'de (1959 TDK Öykü Ödülü), *Ben ve Öteki* 1983'te, *Aykırı Öyküler* 1989'da, *Komşular* 1999'da (1999 Dünya Kitap Yılın Kitabı Ödülü) ve *Golyan Devrimi* 2008'de yayımlandı. Tahsin Yücel'e 1984'te Azra Erhat Çeviri Yazın Üstün Hizmet Ödülü, 1997'de Fransız hükümeti tarafından Palmes Académiques Nişanı Commandeur derecesi verildi.

İçindekiler

I. YAZIN VE YORUM

Açıklık Korkusu	25
Yansı	29

II. YAPISALCILIK

Bir Açıklama	43
Bir Başka Açıklama	47
Ucuzluk Kurumlaştırılınca	51

III. ÖDÜLLER

Ucuzluk	67
---------------	----

IV. ÖNCE TÜRKÇE

Dilbilim Açısından Dil Devrimi	79
Dilin Kemîği	91
Yabancı Dille Öğretim	97

V. KARA KİTAP ÇEVRESİNDE

<i>Kara Kitap</i>	111
ABC'nin Eleştirisi	121

VI. PEYGAMBERİN SON BEŞ GÜNÜ

Roman ve Gerçek	137
Sonuç Yerine	169
Dizin	171

Sunuş

Kimi göstergebilimcilere göre, bir durum değişimiyle sonuçlanan her süreç bir anlatı olarak nitelenebilir: Şu kalemi elimden bırakıp şu kitabı almama, şu kitabı okuyup bitirmemden onun kendi içindeki eklemlemine, otobüste ayağıma basan yolcuyla giriştiğim tartışmadan sınıfta öğrencilere anlattığım derse varıncaya dek her edim. Uzun sözün kısı, ne yaparsak yapalım, bir anlatı izlencesi gerçekleştirip dururuz. Tıpkı Molière'in Monsieur Jourdain'inin "düzyazı konuşma"sı gibi. Ne var ki, anlatı hiçbir zaman tek özneli bir edim değildir. Monsieur Jourdain'in düzyazı konuşabilmesi (ya da içimizden herhangi birinin herhangi bir söylem oluşturabilmesi) için kendisini dinleyecek biri bulunması ya da, bir tür bölünmeyle, düzyazısını (ya da söylemini) kendine yöneltmesi gerektiği gibi, benim kısa ya da uzun, yalın ya da karmaşık bir anlatının öznesi olmam için de bir başka özne, uygun terimiyle bir karşı-özne bulunması zorunludur, belki gerçek, belki düşsel, belki dışımda, bir başka canlı, belki içimde, benliğimin bir yanı, ama benim benimsediğim izlencenin tam karşısını izleyen bir karşı-özne. Bu "nesne"nin ne olduğunu pek bilmediğim zaman bile, bir "nesne" (nesne, düşün, kişi, bizim için belirli bir değer taşıyan herhangi bir şey) çevresinde sürekli çekişip dururum onunla, yenilgisi yengim olur, kazandığı yitirdiğim.

Başka pek çok şey arasında, Roland Barthes'ın o unutulmaz "ağız kavgası" betimlemesinde de bu çift yönlü anlatı izlencesinin ilginç bir örneğini buluruz. Öyle ya, Roland Barthes'a göre, "ağız kavgası" (Fransızcası *la scène*) iki insan

arasında bir “birbirine karşı çıkma alışverişi”, yani, çelişkin bir biçimde, hem bir karşıtlaşım, hem bir paylaşım edimi olarak, her türlü karıkoca kavgasını ve karıkoca kavgasını andıran bütün atışmaları kapsar: “İki özne, düzenli bir yanıt alışverişine göre ve ‘son söz’ü kendisi söylemek amacıyla tartıştığı zaman, bu iki özne şimdiden evlidir; onlar için kavga bir hakkın, ortağı oldukları bir dilin kullanılmasıdır; *herkes sırasıyla*, der kavga; bu da *ben yoksam sen de yoksun* demektir” (*Bir Aşk Söyleminden Parçalar*). Çoğu durumlarda, “eşler” bu paylaşımaya öyle bir coşkuyla girerler ki, belki de yalnızca bu paylaşım izlenmesini gerçekleştirmek için birbirlerine “eş” olduklarını düşünmemek zordur: “Esenlikle *karşılıklı konuşma* diye adlandırılan şeyin anlamı budur: Birbirini dinlememek, ama sözün zenginliğini birlikte paylaşmanın eşitlikçi ilkesine birlikte tutsak olmak.” Ancak bu izlenince başka anlatı izlencelerinde pek karşılaşmadığımız bir özellik gösterir: Bitmez; en azından araya bir dış etken girmedikçe, örneğin bir üçüncü kişi çıkagelmedikçe, örneğin eşlerden biri konuşamayacak ölçüde yorgun düşmedikçe. “Kavganın sonu yoktur,” der Roland Barthes.

Roland Barthes bu ayrıntılara girmez ya, çoğu karıkocalar, sık sık yinelenen zorlu ağız kavgalarında, birbirlerini aşağılayabildiklerince aşağılayıp suçlayabildiklerince suçladıktan sonra, hiçbir şey olmamış, hiçbir şey söylenmemiş gibi, kol kola dolaşabiliyor, koyun koyuna uyuyabiliyorsa, herhalde kavga bitmediği, dolayısıyla yaşam düzleminde geçerlilik kazanmadığı içindir. Bir de şundan: Kavganın anlamsızlığından. Çünkü, Roland Barthes’a bakarsanız, ağız kavgası anlamdan da yoksundur: “Hiçbir kavga bir aydınlanmaya ya da bir dönüşüme doğru ilerlemez.” Ancak, çelişkin bir biçimde, bu yerinde sayma, bu anlamsızlık da “anlamsızlıkla savaş”tır: “Ağız kavgasında her karşıt *son sözü* söylemeyi düşler. En son kendisi konuşmak, ‘sonuca bağlamak’, söylenmiş olan her şeye bir yazgı vermek, anlama egemen olmak, onu elinde tutmak, yumruk gibi indirmek; sözün uzanımında, son gelen, alışılmış bir ayrıcalıkla, profesörlerin, başkanların, yargıçların, günah çıkarıcıların tuttuğu yüce yere yerleşir.” Bir başka deyişle, son sözü söylemek her şeyden önce yetkemizi kesinlemek, karşıt sözün tükenişinde kendi sözümüzün haklılığına erişmektir; ama, ağız kavgasının hiç bitmediğini, olsa olsa, o da ancak dıştan gelen rastlan-

tularla, yarıda kesilebileceğini yazarımızın kendisi söylediğine göre, haklılık ağız kavgasının eriştiği sonuç değil, solğunun kesildiği noktadır yalnızca.

“Ağız kavgası” dediğimiz bu çok yaygın izlencenin bitmezliği, ilerlemezliği ve hiç kuşkusuz bu bitmezlik ve ilerlemezlikle bağıntılı olan anlamsızlığı nereden kaynaklanır peki? Roland Barthes, bunu izlencenin temel öğelerinden birinin: “Nesne”nin eksikliğiyle açıklar gibidir: “Kavganın nesnesi yoktur, en azından çabucak yitirir onu: Kavganın şu nesnesi yitmiş olan dildir.” Ancak, konuya bir göstergebilimci gözüyle bakar da “nesne”yi bir anlatı izlencesinde öznenin (ve/ya da karşı-öznenin) bir dönüştürüm edimi aracılığıyla kazanmak ya da yitirmek, yaratmak ya da yok etmek istediği şey diye tanımlarsak, her iki öznenin de edimini bu nesneye yönelttiğini düşünerssek, kavganın nesnesi bulunmadığını söylemenin onun “anlatı” niteliğini yadsımak anlamına geldiğini kesinlememiz gerekir. Oysa söylediğimiz gibi, bir “anlatı” olduğuna, çiftlil bir izlençe içerdiğine göre, ağız kavgasının da bir “nesne”si vardır. Ama, ilginç bir sapma sonucu, ağız kavgasında nesne edimle özdeşleşir; bir başka deyişle, edimle nesnesi aynı şeydir.

Bu durumda, yani nesnemle (konuşmak) edimim (gene konuşmak) çakıştığına göre, edimimi sürdürüp nesneme yaklaşabilmem için, karşı-öznenin de benim izlencemle almaşık biçimde karşı-izlencesini sürdürmesi, yani onun da tıpkı benim gibi bir söylem geliştirmesi gerekir. Şu var ki karşı-öznenin (bir başka deyişle “eş”imin) söylemi içeriğiyle değil (içeriklere yönelmiş olsam, edimin kendinden ayrı bir nesnesi olurdu), kendi başına, salt edim olarak ve benim söylemsel edimime gerçekleşme olanağı sağladığı ölçüde gereklidir. Yani karşı-öznenin söylemi içeriğiyle bağlamaz beni, onu dinleyebilirim, ya da, dinlememe karşın, ondan tümüyle bağımsız bir söylem oluşturabilirim, ya da onu gerçeğe yaklaşmama değil de söylemimi sürdürmeme katkıda bulunduğu ölçüde göz önüne alabilirim. Önemli olan benim susmamamdır; ya da, susacaksam, gelinen nokta ne olursa olsun, son susanın benim olmamdır. Anlamsızlık gibi bitmezliğin de nedeni budur. Bu açıdan bakılınca, karı ile koca ya da gelin ile kaynana her gün yeni bir kavgaya başlamaz, hep aynı kavgayı sürdürür genellikle.

Hiç kuşkusuz, yalnız ağız kavgalarına özgü bir şey değil bu durum. Politikacı, iktidarın karşısındayken, şu ya da bu ilkelere göre, şu ya da bu biçimde bir söylem oluşturmuştur, karşısındaki ne söylese söylesin, hangi açıklamaları getirirse getsin, kendisi üç aşağı beş yukarı hep aynı söylemi sürdürür; iktidara geçer, söylemini değiştirmesi gerekir; ancak, genellikle yapılarına bakılırsa, seçilmesi en kolay söylem kendinden öncekini (öteden beri çekişegeldiği karşıtının) söylemidir, birkaç küçük düzeltmeyle bu söylemi yüklenir, öteki de (neden olmasın? Koltukları ve makam arabalarını da değişmediler mi?) onun bıraktığını; ama, az mı gördük, çekişmeleri hep sürer; nasıl olsa, izlencenin nesnesi söylemin kendisi değil, söylemin sürdürülmesidir. Günlük basında ya da yazın dergilerinde iki yazar (ya da iki yazar topluluğu) arasında başlayan tartışmalar da böyle bir özellik gösterir çoğunlukla: Söylemler ve karşı-söylemler birbirine eklenip durur, ama izlence ortak bir çözüme ulaşmak değildir, karşıtın izlencesini (ya da söylemini) çözümlemek bile değildir, yalnızca yenilgiye uğratmaktır.

Bu küçük kitapta yer alan yazıları yeniden gözden geçirirken, bu gözlemin sık sık doğrulandığını gördüm: Kimi insanlar, bir dergide, bir gazetede bile, tartışmak savında oldukları konularda hiçbir bilgileri olmadan, çürütmek savında oldukları yazılı söylemi okuyup anlamaya bile girişmeden sürdürebiliyorlardı izlencelerini; bu açıdan, getirilen bütün açıklamalar karşısında hep aynı sözcükleri yineleyen yaşlı kaynadan da sağirdılar. Çünkü, inatla dayatmalarından belliydi, sağırlığı bir yaşama biçimi, bir yazarlık tutumu olarak benimsemişlerdi. Öyle ki, başkasının söylemine kulağını sıkı sıkı kapamanın insanın doğal özelliklerinden biri olup olmadığını düşünmemek zorlaşıyordu.

Şu var ki, gerek ağız kavgası gerek yazılı tartışma, en azından bir söyleşim öykünüsüdür. Karşıta, söylediklerini çürütmekle, saptırmakla yetinmeyip tümünden duymazlıktan geldiği zaman bile, bir özne niteliği tanır. Çünkü Roland Barthes'ın her iki yan için de geçerli olduğunu söylediği "Ben yoksam sen de yoksun" ilkesi doğruysa, özne karşıtın tüm söylemini yok saydığı zaman bile onun söylem öznesi niteliğini yadsımaz. Ama karşı-öznenin karşı-özne niteliğinin bile yadsındığı, söylemiyle ya da söylemi diye sunulan şeyle birlikte bir nesneye

indirgendiği durumlar da vardır. En azından ben bu durumu birkaç kez yaşadım.

Örneğin benim *Madame Bovary* çevirime ilişkin iki yazı anımsıyorum.

Bunlardan birinde, yaşlı bir yazar, benim *Madame Bovary* çevirisinin eski baskılarından birini almış, ilk iki sayfasını inceleyerek kırk dolayında yanlış bulmuştu. Ama yanlış olarak nitelendiği biçimler kendi önerdiklerinden daha doğru, atlanmış olduğunu söylediği sözcükler onun bunları aradığı satırın bir altında ya da bir üstündeydi. Diyeyeceğim, haksızlık açıktı: Oturup oldukça uzun, oldukça da alaylı bir yazı yazmıştım. Hiçbir yanıt gelmemişti yazıma; yalnız, birkaç ay sonra, fakültede bir arkadaş, oldukça suçlayıcı bir biçimde, yaşlı yazarımızla ne diye uğraştığımı sormuş, yazarımızın çok iyi, çok duyarlı ve alıngan bir insan olduğunu vurguladıktan sonra, “Kuzum, duyduğuma göre, bu çocuk sizin fakültedeymiş: Sorsanıza kendisine: Benimle alıp veremediği ne?” dediğini anlatmıştı. Şaşırıp kalmıştım o zaman, ama şimdi anlar gibiyim: Rahmetli, bir özne olarak tanısa bile, başka bir özne: *Madame Bovary*’yi çevirmiş olan özne olarak değil, *Madame Bovary* çevirisi konusundaki yazısını eleştiren özne (bir “çocuk”) olarak tanıyordu beni; ötekine, *Madame Bovary*’yi çevirmiş olana gelince, kalemiyle bir böcek gibi ezmişti onu, kendisiyle öykünü biçiminde bile olsa bir söyleşime girmesi söz konusu olamazdı.

Daha genç ve sağlığının yerinde olduğunu umduğum bir başka yazarımız, dilimizdeki *Madame Bovary* çevirileri üzerine uzunca bir yazı yazmış, sonuncusu, yani benimki dışında, her çeviri üzerinde olumlu ya da olumsuz birtakım gözlemlerde bulunduktan sonra, yazısını, tek bir gerekçe bile göstermeden, “Ama, hiç kuşku yok ki, Türkçede en kötü *Madame Bovary* çevirisi Tahsin Yücel’in çevirisidir,” türünden bir tümceyi bitirmişti. Yazar gözlemini herhangi bir gerekçe ya da örnekle doğrulamadığına göre, söylenecek bir şey yoktu. Unutup gitmiştim. Ancak, söz konusu yazının yayımlanışından kaç yıl sonra, bilmiyorum, bir arkadaşla Nuruosmaniye’de bir kahvede otururken, masamıza benim tanımadığım bir arkadaş gelmiş, her ikimizle de dostça bir söyleşiye girişmişti. Neden sonra, hangi göstergenin yönlendirmesiyle, unuttum, bu arkadaşın o yazıyı yazan acımasız eleştirmen olabileceğini sezinlemiş,

merakımı yenemeyerek o yazıyı yazan kişi olup olmadığını, aldığım olumlu yanıtın sonra da benim *Madame Bovary* çevirisini hiç görüp görmediğini sormuştum. “Hayır, görmedim,” diye yanıtlamıştı içtenlikle. Doğrusunu isterseniz, benim işin başından beri düşündüğüm de buydu: O yıllarda kimi yazarlarımız *Varlık* dergisini ve yayınlarını karalamayı bir tür görev sayıyordu, o da çorbada tuzu bulunsun istemişti. Ama, iş buraya geldikten sonra, soruları sürdürmek kaçınılmaz olmuştu: Biliyordum, iş artık kabalığa varıyordu ya ben gene de yazısının sonundaki kesin yargıyı neye dayandırdığını sormuştum dostumuza. “Çünkü öyle düşünüyordum, çok çeviri yapıyorsunuz,” demişti. “Peki, hangi koşullarda, biliyor muydunuz?” diye sorduğum zaman da, anımsadığım kadarıyla, yüzünü başka yana çevirmişti. Çok şaşırılmışım, ama, bir kez daha, şimdi anladığımı sanıyorum: Onun için, kendi yarattığı “kötü çevirmen Tahsin Yücel” dışında bir Tahsin Yücel yoktu, olmamalıydı; şimdi o olduğunu söyleyen adamı görmek bile istemiyordu.

Evet, abarttığımı sanmıyorum: Kimi yazarların, kendi söylemlerini öne çıkarırken, karşılarındakinin söylemini (üzerinde konuştukları nesneyi) kolayca bilmezlikten gelebilmeleri, hatta, kimi uç durumlarda, sizin ağzınızdan söylem üretip bu uydurma söyleme dayanarak canınıza okumaları gerçekten tüyler ürperticidir. Yazılı (ve yayımlanan) tartışmaların karşı-özne dışında bir “alıcı”sı daha bulunduğunu, bu alıcının göstergebilimsel terimiyle “gönderici” işlevini de yüklenen, yani yayımlanmış söylemi algılamakla kalmayıp onu kendi ölçütleri içinde bir “yaptırım”a bağlayan (şu ya da bu biçimde ödüllendiren ya da cezalandıran) okur kitlesi olduğunu düşünürsek, tutum daha da tüyler ürpertici görünür, ama hep sürer. Nedeni açıktır bunun: Yaptırım, en azından ilk evrede, alabildiğine parçalı ve dağınıktır, somut ve çelişkisiz bir biçimde çıkmaz ortaya; böylece, ağız kavgası gibi yazılı tartışmanın da kazananı ve yitireni yokmuş gibi görünür, her bir özne kazananın kendisi olduğunu söyleyebilir. Böylece, bir kez daha, Barthes’ın ağız kavgası imgesi saçmalığın sürekliliği olarak belirir.

Ama, söylemek bile fazla, ağız kavgası söyleşimin (karşılıklı konuşmanın) yozlaşmış bir biçimidir yalnızca, bunun sonucu olarak da saçmalıkla uzlaşmazlık tartışmanın tek yazgısı değildir: Tartışma, üzerinde anlaşılması kavramlarla, karşılıklı

katkılarla, uzlaşmazlıktan uzlaşmaya, anlamsızlıktan anlama doğru sürekli bir ilerleme biçiminde de eklemenebilir. Tarihin bize bıraktıkları da daha çok bu türden tartışmalardır.

Tartışma, anlamını yitirmek istemiyorsa, söyleşim özelliğini sürdürmek, bunun için de karşı-öznenin ve karşı-izlencenin varlığını kendi varlığının temel koşulu olarak görmek zordur.

* * *

Bu küçük kitapta, kendi tartışma yazılarımı (yaklaşık olarak 80'li yılların başlarından bu yana yazdıklarımı) bir araya getirirken, amacımın bir demet örnek tartışma sunmak olup olmadığı sorulabilir. Hemen söyleyeyim: Hayır. Hiçbir konuda başkalarına örnek olmak gibi saçma bir tutkum bulunmaması bir yana, bu yazıların öyle kusursuz tartışma yazıları olduklarını da ileri süreceğim değilim. Hiç kuşkusuz, benzerlerinin birçok kusurlarını bunlar da taşıyor. Ancak, küçük bir erdemleri de yok değil: Karşı-öznenin söylemini görmezlikten gelmek ya da çarpıtmak yerine, olanakların elverdiği ölçüde doğru anlamaya ve doğru yansıtmaya yönelmeleri, dolayısıyla, içkin bir biçimde bile olsa, söyleşimin varlığını ve geçerliliğini keskinleştirmeleri. Fazla bir şey değil kuşkusuz. Gene de, bana öyle geliyor ki, yazıların bu sıradan erdemi, oluşturdukları küçük kitabı karınca kararınca bir tanıklığa dönüştürebilir.

Tanıklığa gereksinim duyanlar için.

Bu küçük derlemenin sonuna dek gelebilmiş alanlar. "Bu adam da anıma kavgacıymış!" diyerek parçalı kişiliğime yeni bir parça daha ekleyebilirler. Vardıkları sonuç buysa, ne söyleyebilirim? Olsa olsa şunu: "Kim değil ki?" On iki yıldan fazla bir sürede on iki kavgaya yazısı. Çağrı da savunma. Çok mu gene de? Çok diyorsanız çok olsun.

Bir kavgaya daha çıkarmayalım.

Anlatının hiçbir zaman tek özneli bir edim olmadığı fikrini savunan Tahsin Yücel *Tartışmalar*'da her biri karşı-özneye yazılmış on iki tartışma yazısını topluyor. Tahsin Yücel, "çift yönlü anlatı izlencesi" olarak tanımladığı ve yer yer ağız kavgasıyla benzer özellikler gösterebildiğini kabul ettiği bu yazılarında edebiyat dünyasından tanıdığımız pek çok farklı isimle yazınsal bir tartışmaya giriyor. Farklı edebî figürlerin yapısalcılık akımına getirdiği fikirlere, yazın ödüllerinin seçici kurullarında görev alan kişileri eleştiren Aziz Nesin'e ve Fethi Naci'nin *Peygamberin Son Beş Günü* incelemesine cevap veriyor, Türk Dil Kurumu'nu savunuyor ve *Kara Kitap*'i eleştiriyor. Bu yazılarda Tahsin Yücel dönemin yazınsal dünyasına bir bakış sunmakla kalmıyor, aynı zamanda her şeyin eleştirilebilir ve herkesin eleştirmen olduğu bir dönemde nasıl dürüst bir eleştirmen olunabileceğini hatırlatıyor okurlarına.

#tartışma #yapısalcılık #dilbilim #edebiyat #eleştiri #kültür

 can

canyayinlari.com | f | | canyayinlari

deneme

ISBN 978-975-87-5526-5

9 789750 755385